

Saturs

Par autoriem	15
Priekšvārds	20
Izmantotie saīsinājumi	22

KRIMINĀLLIKUMA KOMENTĀRI. TREŠĀ DAĻA (XVIII–XXV nodaļa)

XVIII nodaļa	Noziedzīgi nodarījumi pret īpašumu	23
175.pants.	Zādzība	23
176.pants.	Laupīšana	36
177.pants.	Krāpšana	42
177. ¹ pants.	Krāpšana automatizētā datu apstrādes sistēmā.....	47
178.pants.	Apdrošināšanas krāpšana	49
179.pants.	Piesavināšanās	52
180.pants.	Zādzība, krāpšana, piesavināšanās nelielā apmērā.....	55
181.pants.	Atkārtota zādzība, krāpšana, piesavināšanās (<i>izslēgts</i>)	58
182.pants.	Elektroenerģijas, siltumenerģijas un gāzes patvaļīga patērēšana, elektronisko sakaru pakalpojumu patvaļīga izmantošana (<i>izslēgts</i>)	58
182. ¹ pants.	Nelikumīgas darbības ar patērētās elektroenerģijas, siltumenerģijas un gāzes komercuzskaiti	60
183.pants.	Izspiešana.....	62
184.pants.	Izspiešana organizētā grupā	67
185.pants.	Mantas tīša iznīcināšana un bojāšana.....	70
186.pants.	Mantas iznīcināšana un bojāšana aiz neuzmanības.....	74
187.pants.	Elektrotīkla, publiskā elektronisko sakaru tīkla, siltumtīkla, gāzes, naftas un naftas produktu vada tīša iznīcināšana un bojāšana	76
188.pants.	Gāzes un naftas vadu iznīcināšana un bojāšana aiz neuzmanības.....	78
189.pants.	Mantas neapzinīga un nevērīga apsardzība.....	80
XIX nodaļa	Noziedzīgi nodarījumi tautsaimniecībā	82
190.pants.	Kontrabanda.....	82
190. ¹ pants.	Preču un vielu, kuru aprite ir aizliegta vai speciāli reglamentēta, pārvietošana pāri Latvijas Republikas valsts robežai.....	88

191.pants.	Neatļautas darbības ar mītošanai pakļautām precēm un citām vērtībām	91
192.pants.	Viltotas naudas un valsts finanšu instrumentu izgatavošana, izplatīšana, pārvadāšana, pārsūtīšana, iegādāšanās un glabāšana.....	94
192. ¹ pants.	Naudas viltosānai pielāgotu iekārtu, programmatūras, datu un citu līdzekļu izgatavošana, iegādāšanās, glabāšana un izplatīšana.....	99
193.pants.	Nelikumīgas darbības ar finanšu instrumentiem un maksāšanas līdzekļiem.....	100
193. ¹ pants.	Datu, programmatūras un iekārtu iegūšana, izgatavošana, izplatīšana, izmantošana un glabāšana nelikumīgām darbībām ar finanšu instrumentiem un maksāšanas līdzekļiem.....	105
193. ² pants.	Iekšējās informācijas nelikumīga izmantošana un manipulācijas finanšu tirgos	108
194.pants.	Neatļauta finanšu instrumentu izlaišana.....	111
194. ¹ pants.	Nepatiesu datu vai ziņu izplatīšana par Latvijas Republikas finanšu sistēmas stāvokli.....	113
195.pants.	Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana.....	116
195. ¹ pants.	Ziņu nesniegšana un nepatiesu ziņu sniegšana par līdzekļu piederību un patieso labuma guvēju.....	121
195. ² pants.	Izvairīšanās no skaidras naudas deklarēšanas	125
196.pants.	Pilnvaru ļaunprātīga izmantošana un pārsniegšana.....	127
197.pants.	Nolaidība.....	132
198.pants.	Neatļauta labumu pieņemšana	133
199.pants.	Komeriālā uzpirkšana.....	139
199. ¹ pants.	Labumu devēja atbrīvošana no kriminālatbildības.....	141
200.pants.	Neizpaužamu ziņu, kas nav valsts noslēpums, izpaušana, komercnoslēpumu saturošu ziņu neatļauta iegūšana un izpaušana un finanšu tirgus iekšējās informācijas nelikumīga izpaušana	143
201.pants.	Augļošana	146
202.pants.	Preces un pakalpojuma kvalitātes nenodrošināšana	147
203.pants.	Preces un pakalpojuma drošuma prasību neievērošana	150
204.pants.	Pircēju un pasūtītāju apkrāpšana (<i>izslēgts</i>)	154
205.pants.	Tirdzniecības noteikumu pārkāpšana	154
206.pants.	Preču zīmes, citas atšķirības zīmes un dizainparauga nelikumīga izmantošana.....	156
207.pants.	Uzņēmējdarbība bez reģistrēšanas un bez atļaujas (licences).....	161

208.pants.	Aizliegta uzņēmējdarbība	165
209.pants.	Fiktīva uzņēmējdarbība (<i>izslēgts</i>)	167
210.pants.	Kredīta un citu aizdevumu negodprātīga saņemšana un izmantošana	167
211.pants.	Negodīga konkurence, maldinoša reklāma un negodīga komercprakse	172
212.pants.	Konkurences aizsardzības un veicināšanas valsts institūcijas prasību nepildīšana	176
212. ¹ pants.	Manipulācijas ar sporta sacensībām.....	178
213.pants.	Novešana līdz maksātnespējai	180
214.pants.	Nepatiesa maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšana	185
215.pants.	Maksātnespējas procesa kavēšana	189
215. ¹ pants.	Tiesiskās aizsardzības procesa noteikumu pārkāpšana	194
216.pants.	Ieķīlātas lietas prettiesiska atsavināšana, bojāšana un iznīcināšana.....	196
217.pants.	Grāmatvedības un statistiskās informācijas noteikumu pārkāpšana	198
217. ¹ pants.	Darba samaksas noteikumu pārkāpšana.....	204
218.pants.	Izvairīšanās no nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas	206
219.pants.	Izvairīšanās no deklarācijas iesniegšanas.....	215
220.pants.	Mantas nobēdzināšana	219
220. ¹ pants.	Nelikumīga naftas produktu uzglabāšana, pārvietošana (pārvadāšana) un realizācija.....	220
221.pants.	Alkoholisko dzērienu un tabakas izstrādājumu nelikumīga uzglabāšana, pārvietošana (pārvadāšana) un realizācija	225
221. ¹ pants.	Nelikumīgu alkoholisko dzērienu realizācija.....	230
221. ² pants.	Nelikumīgu alkoholisko dzērienu izgatavošana (ražošanas), glabāšana un pārvietošana	234
221. ³ pants.	Nelikumīgu alkoholisko dzērienu iegādāšanās (<i>izslēgts</i>)	236
221. ⁴ pants.	Personas atbrīvošana no kriminālatbildības par nelikumīgu alkoholisko dzērienu glabāšanu un pārvietošanu	237
221. ⁵ pants.	Telpu nodošana nelikumīgu alkoholisko dzērienu izgatavošanai (ražošanai), glabāšanai un realizācijai (<i>izslēgts</i>)	238
222.pants.	Veterināro noteikumu pārkāpšana	238

223.pants.	Augu slimību un kaitēkļu apkarošanas noteikumu pārkāpšana	242
XX nodaļa	Noziedzīgi nodarījumi pret vispārējo drošību un sabiedrisko kārtību.....	246
224.pants.	Bandītisms	246
225.pants.	Masu nekārtības	251
226.pants.	Sabiedrisko pasākumu organizēšanas un norises kārtības pārkāpšana	254
227.pants.	Sabiedriskās drošības, kārtības un personas veselības apdraudējums, veicot reliģisku darbību	258
228.pants.	Kapa un līķa apgānīšana	261
229.pants.	Kultūras pieminekļu iznīcināšana un bojāšana	264
230.pants.	Cietsirdīga izturēšanās pret dzīvniekiem	266
230. ¹ pants.	Dzīvnieku turēšanas noteikumu pārkāpšana	271
231.pants.	Huligānisms	275
231. ¹ pants.	Apzināti nepatiess paziņojums par sprāgstošas, indīgas, radioaktīvas vai bakterioloģiskas vielas vai materiālu vai spridzināmās ietaises ievietošanu vai novietošanu	286
232.pants.	Psihiski slimo personu iesaistīšana noziedzīgā nodarījumā	288
233.pants.	Šaujamieroču, šaujamieroču būtisko sastāvdaļu, šaujamieroču munīcijas, lielas enerģijas pneimatisko ieroču, sprāgstvielu un spridzināšanas ietaišu neatļauta izgatavošana, remontēšana, iegādāšanās, glabāšana, nēsāšana, pārvadāšana, pārsūtīšana, realizēšana un realizēšanas noteikumu pārkāpšana	289
234.pants.	Gāzes pistoļu (revolveru) un to munīcijas neatļauta izgatavošana un pielietošana	307
235.pants.	Personas atbrīvošana no kriminālatbildības par šaujamieroča, šaujamieroča būtisko sastāvdaļu, šaujamieroča munīcijas, lielas enerģijas pneimatiskā ieroča, sprāgstvielas vai spridzināšanas ietaises izgatavošanu, iegādāšanos, nēsāšanu un glabāšanu un par gāzes pistoles (revolvera) un tās munīcijas izgatavošanu.....	310

236.pants.	Šaujamieroču, šaujamieroču būtisko sastāvdaļu, šaujamieroču munīcijas, lielas enerģijas pneimatisko ieroču, sprāgstvielu un spridzināšanas ietaišu glabāšana, nēsāšana, pārvadāšana un pārsūtīšana, pārkāpjot normatīvos aktus	311
237.pants.	Šaujamieroču un lielas enerģijas pneimatisko ieroču pielietošanas vai izmantošanas nosacījumu vai kārtības pārkāpšana un sprāgstvielu un spridzināšanas ietaišu izmantošanas kārtības pārkāpšana	315
237. ¹ pants.	Stratēģiskas nozīmes preču aprites noteikumu pārkāpšana	319
238.pants.	Ražošanas drošības un tehniskās disciplīnas noteikumu pārkāpšana	323
239.pants.	Būvniecības noteikumu pārkāpšana	326
240.pants.	Ugunsdrošības noteikumu pārkāpšana	330
241.pants.	Patvaļīga piekļūšana automatizētai datu apstrādes sistēmai	334
242.pants.	Datortehnikas programmatūras neatļauta iegūšana (<i>izslēgts</i>)	337
243.pants.	Automatizētas datu apstrādes sistēmas darbības traucēšana un nelikumīga rīcība ar šajā sistēmā iekļauto informāciju	337
244.pants.	Nelikumīgas darbības ar automatizētas datu apstrādes sistēmas resursu ietekmēšanas ierīcēm	341
244. ¹ pants.	Datu, programmatūras un iekārtu iegūšana, izgatavošana, izmaiņošana, glabāšana un izplatīšana nelikumīgām darbībām ar elektronisko sakaru tīklu galiekārtām.....	343
245.pants.	Informācijas sistēmas drošības noteikumu pārkāpšana.....	345
246.pants.	Ātri uzliesmojošu vielu un priekšmetu, kā arī kodīgu vielu neatļauta pārsūtīšana	347
247.pants.	Ātri uzliesmojošu vielu un priekšmetu neatļauta pārvadāšana gaisa kuģī	348
248.pants.	Indīgu un stipri iedarbīgu vielu neatļauta izgatavošana, iegādāšanās, glabāšana, realizēšana un pārsūtīšana	350
248. ¹ pants.	Jaunu psihoaktīvu vielu neatļauta izgatavošana, iegādāšanās, glabāšana, pārvadāšana un pārsūtīšana realizācijas nolūkā un realizēšana	353
248. ² pants.	Jaunu psihoaktīvu vielu neatļauta izgatavošana, iegādāšanās, glabāšana, pārvadāšana, pārsūtīšana un jaunu psihoaktīvu vielu neatļauta lietošana.....	356

249.pants.	Narkotisko un psihotropo vielu ražošanas, iegādāšanās, glabāšanas, uzskaites, izsniegšanas, pārvadāšanas un pārsūtīšanas noteikumu pārkāpšana	358
250.pants.	Narkotisko un psihotropo vielu neatļauta izsniegšana	364
251.pants.	Pamudināšana lietot narkotiskās, psihotropās un jaunas psihoaktīvās vielas	369
252.pants.	Narkotisko, psihotropo un jaunu psihoaktīvo vielu ievadīšana pret personas gribu	373
253.pants.	Narkotisko un psihotropo vielu neatļauta izgatavošana, iegādāšanās, glabāšana, pārvadāšana un pārsūtīšana	375
253. ¹ pants.	Narkotisko un psihotropo vielu neatļauta izgatavošana, iegādāšanās, glabāšana, pārvadāšana un pārsūtīšana realizācijas nolūkā un neatļauta realizēšana	379
253. ² pants.	Narkotisko un psihotropo vielu neatļauta iegādāšanās, glabāšana un realizēšana nelielā apmērā un narkotisko un psihotropo vielu neatļauta lietošana	384
254.pants.	Personas atbrīvošana no kriminālbildības par narkotisko un psihotropo vielu iegādāšanos, glabāšanu, pārvadāšanu un pārsūtīšanu	386
255.pants.	Narkotisko un psihotropo vielu neatļautai izgatavošanai paredzētu iekārtu un vielu (prekursoru) izgatavošana, iegādāšanās, glabāšana, pārvadāšana, pārsūtīšana un realizēšana	388
256.pants.	Narkotiskās vielas saturošu augu neatļauta sēšana un audzēšana	391
XXI nodaļa	Noziedzīgi nodarījumi pret satiksmes drošību	394
257.pants.	Dzelzceļa, ūdens un gaisa transporta kustības drošības un ekspluatācijas noteikumu pārkāpšana	394
258.pants.	Satiksmes ceļu un dzelzceļa, ūdens un gaisa transportlīdzekļu bojāšana	400
259.pants.	Vilciena patvarīga apturēšana	402
260.pants.	Ceļu satiksmes noteikumu un transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšana	403
261.pants.	Transportlīdzekļa jēdziens	409
262.pants.	Transportlīdzekļa vadīšana alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē	411

262. ¹ pants.	Atteikšanās no alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko un citu apreibinošu vielu ietekmes pārbaudes un ceļu satiksmes negadījuma vietas atstāšana	415
263.pants.	Tehniski bojātu transportlīdzekļu laišana ekspluatācijā	417
264.pants.	Pieļaušana vadīt transportlīdzekļus personām, kuras ir alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko un citu apreibinošu vielu ietekmē	420
265.pants.	Transportlīdzekļa reģistrācijas dokumenta, agregāta un reģistrācijas numura zīmes nelikumīga izgatavošana, realizēšana, izsniegšana, viltošana, iznīcināšana un nolaupīšana	421
266.pants.	Transporta kustības noteikumu pārkāpšana	424
267.pants.	Kuģa nosaukuma nepaziņošana kuģu sadursmes gadījumā	426
268.pants.	Gaisa un ūdens transportlīdzekļa sagrābšana	426
XXII nodaļa	Noziedzīgi nodarījumi pret pārvaldības kārtību	429
269.pants.	Uzbrukums varas pārstāvim un citai valsts amatpersonai	429
270.pants.	Pretošanās varas pārstāvim un citai valsts amatpersonai	433
271.pants.	Varas pārstāvja un citas valsts amatpersonas goda un cieņas aizskaršana (<i>izslēgts</i>)	435
272.pants.	Nepatiesu ziņu sniegšana valsts institūcijai	435
272. ¹ pants.	Piespiešana dot nepatiesu paskaidrojumu, atzinumu vai tulkojumu parlamentārās izmeklēšanas komisijai	438
273.pants.	Valsts amatpersonas nosaukuma un varas patvaļīga piesavināšanās	440
274.pants.	Dokumenta, zīmoga un spiedoga nolaupīšana un iznīcināšana	441
275.pants.	Dokumenta, zīmoga un spiedoga viltošana un viltota dokumenta, zīmoga un spiedoga realizēšana un izmantošana	448
275. ¹ pants.	Personu apliecinoša dokumenta iegūšana, izmantojot citas personas datus	452
276.pants.	Pasta sūtījuma nelikumīga atvēršana un iznīcināšana	455
277.pants.	Neatļauta darbība ar arhīvu fondu dokumentiem	456
278.pants.	Pasta apmaksas zīmju viltošana	459
279.pants.	Patvarība	461

280.pants.	Personas nodarbināšanas noteikumu pārkāpšana	466
281.pants.	Personas identitātes slēpšana	470
281. ¹ pants.	Uzdošanās par citu personu	473
282.pants.	Izvairīšanās no iesaukuma obligātajā militārajā dienestā (<i>izslēgts</i>)	474
282. ¹ pants.	Izvairīšanās no mobilizācijas	474
282. ² pants.	Mobilizācijas darbību kavēšana un mobilizācijas pieprasījuma neizpildīšana	476
282. ³ pants.	Izvairīšanās no alternatīvā dienesta pildīšanas (<i>izslēgts</i>)	479
283.pants.	Valsts robežas režīma pārkāpšana (<i>izslēgts</i>)	479
284.pants.	Valsts robežas nelikumīga šķērsošana	479
285.pants.	Personas nelikumīga pārvietošana pāri valsts robežai	482
285. ¹ pants.	Nodrošināšana ar iespēju nelikumīgi uzturēties Latvijas Republikā	485
285. ² pants.	Launprātīga nodrošināšana ar iespēju likumīgi iegūt tiesības uzturēties Latvijas Republikā, citā Eiropas Savienības dalībvalstī, Eiropas Ekonomikas zonas valstī vai Šveices Konfederācijā	487
286.pants.	Latvijas valsts karoga neatļauta pacelšana uz kuģa	490
287.pants.	Sarkanā Krusta, Sarkanā Pusmēness un Zili Baltā Vairoga zīmju neatļauta lietošana	492
288.pants.	Telekomunikāciju iekārtu, radio un televīzijas raidītāju un pasta tehnoloģisko iekārtu bojāšana	494
288. ¹ pants.	Radio un televīzijas programmu raidīšanai un izplatīšanai normatīvajos aktos paredzētās iekārtu uzstādīšanas un lietošanas kārtības pārkāpšana	497
288. ² pants.	Politiskās organizācijas (partijas) vai politisko organizāciju (partiju) apvienības nelikumīga finansēšana	499
288. ³ pants.	Starptautiskā politiskās organizācijas (partijas) vai politisko organizāciju (partiju) apvienības nelikumīgā finansēšanā	503
288. ⁴ pants.	Politiskās organizācijas (partijas) vai politisko organizāciju (partiju) apvienības nelikumīga finansējuma pieņemšana un izspiešana	504
288. ⁵ pants.	Politisko organizāciju (partiju) vai politisko organizāciju (partiju) apvienību nelikumīgi finansējušas personas atbrīvošana no kriminālatbildības	506

XXIII nodaļa	Noziedzīgi nodarījumi pret jurisdikciju	509
289.pants.	Pierādījumu viltošana.....	509
290.pants.	Personas saukšana pie kriminālbildības, zinot, ka tā nav vainīga.....	511
291.pants.	Nelikumīga sprieduma un lēmuma taisīšana.....	513
292.pants.	Apzināti nelikumīga apcietināšana	515
293.pants.	Apzināti nelikumīga aizturēšana un piespiedu atvešana	517
294.pants.	Piespiešana dot liecību	518
294. ¹ pants.	Iejaukšanās pirmstiesas kriminālprocesā	520
295.pants.	Iejaukšanās lietu iztiesāšanā.....	522
296.pants.	Tiesas nolēmuma un prokurora priekšraksta par sodu neizpildīšana	524
297.pants.	Nepatiesa uzdošanās par apsūdzēto, cietušo un liecinieku.....	525
298.pants.	Apzināti nepatiess ziņojums	526
299.pants.	Apzināti nepatiess paziņojums.....	528
300.pants.	Apzināti nepatiesas liecības, atzinuma, tulkojuma, paskaidrojuma un pieteikuma sniegšana	529
300. ¹ pants.	Viltotu lietisko vai rakstveida pierādījumu iesniegšana.....	533
301.pants.	Piespiešana dot nepatiesu liecību, paskaidrojumu, atzinumu un tulkojumu	535
302.pants.	Atteikšanās dot liecību, atzinumu un izdarīt tulkošanu.....	537
303.pants.	Personas, kuras neatbild par atteikšanos dot liecību	539
304.pants.	Pirmstiesas kriminālprocesā iegūto ziņu izpaušana	540
305.pants.	Personu speciālās aizsardzības noteikumu pārkāpšana	541
306.pants.	Pierādījumu neizdošana	544
307.pants.	Nelikumīgas darbības ar krimināllietas materiāliem.....	545
308.pants.	Apkīlātas un arestētas mantas atsavināšana, slēpšana, bojāšana, iznīcināšana un apmainīšana	546
309.pants.	Nelikumīga vielu un priekšmetu nodošana personām un saņemšana no personām, kuras ievietotas īslaicīgās aizturēšanas un ieslodzījuma vietās	549
310.pants.	Bēgšana no īslaicīgās aizturēšanas un ieslodzījuma vietas	551
311.pants.	Uzbrukums ieslodzījuma vietā.....	553
312.pants.	Izvairīšanās no soda izciešanas	555
313.pants.	Iepriekš neapsolīta slēpšana	557
314.pants.	Noziedzīgā kārtā iegūtas mantas iegādāšanās un realizēšana.....	559
315.pants.	Neziņošana par noziegumu	562

XXIV nodaļa	Noziedzīgi nodarījumi valsts institūciju dienestā.....	565
316.pants.	Valsts amatpersonas jēdziens.....	565
317.pants.	Dienesta pilnvaru pārsniegšana.....	572
318.pants.	Dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana	580
319.pants.	Valsts amatpersonas bezdarbība	586
320.pants.	Kukuļņemšana	589
321.pants.	Kukuļa piesavināšanās	597
322.pants.	Starpniecība kukuļošanā	599
323.pants.	Kukuļdošana	601
324.pants.	Kukuļdevēja un kukuļošanas starpnieka atbrīvošana no kriminālatbildības	606
325.pants.	Valsts amatpersonai noteikto ierobežojumu pārkāpšana	608
326.pants.	Neatļauta piedalīšanās mantiskos darījumos.....	611
326. ¹ pants.	Tirgošanās ar ietekmi.....	613
326. ² pants.	Prettiesiska labumu pieprasīšana un pieņemšana	617
326. ³ pants.	Prettiesiska labumu došana	620
326. ⁴ pants.	Labumu devēja atbrīvošana no kriminālatbildības.....	621
327.pants.	Dienesta viltojums	623
328.pants.	Nepatiess dienesta ziņojums	625
329.pants.	Neizpauzamu ziņu izpaušana	626
330.pants.	Neizpauzamu ziņu izpaušana pēc amata atstāšanas	629
XXV nodaļa	Noziedzīgi nodarījumi militārajā dienestā	630
331.pants.	Noziedzīga nodarījuma jēdziens un tā subjekti militārajā dienestā	630
332.pants.	Patvaļīga prombūtne	632
333.pants.	Dezertēšana	633
334.pants.	Izvairīšanās no aktīvā dienesta.....	634
335.pants.	Nepaklausība.....	636
336.pants.	Pavēles neizpildīšana	638
337.pants.	Pretošanās priekšniekam un viņa piespiešana pārkāpt dienesta pienākumus	639
338.pants.	Vardarbība pret padoto	641
339.pants.	Karavīra goda aizskaršana (<i>izslēgts</i>)	642
340.pants.	Karavīra piekaušana un spīdzināšana	642
341.pants.	Varas ļaunprātīga izmantošana un dienesta pilnvaru pārkāpšana	644

342.pants.	Dienesta nolaidība.....	645
343.pants.	Dienesta mantas izšķiešana un pazaudēšana	647
344.pants.	Militārā dienesta mantas tīša iznīcināšana un bojāšana	648
345.pants.	Militārā dienesta mantas iznīcināšana un bojāšana aiz neuzmanības.....	649
346.pants.	Ieroču, munīcijas, sprāgstvielu, radioaktīvu un bīstamu vielu glabāšanas, izlietošanas, uzskaites un pārvadāšanas noteikumu pārkāpšana	650
347.pants.	Kaujas mašīnu vadīšanas un ekspluatācijas noteikumu pārkāpšana	651
348.pants.	Kuģu vadīšanas noteikumu pārkāpšana	653
349.pants.	Lidojumu un to sagatavošanas noteikumu pārkāpšana	653
350.pants.	Sardzes (apsardzes) reglamenta noteikumu pārkāpšana	654
351.pants.	Dienesta iekārtas reglamenta noteikumu, instrukciju vai pavēļu pārkāpšana	656
352.pants.	Militāru ziņu izpaušana.....	656
353.pants.	Kara vešanas līdzekļu nodošana un atstāšana ienaidniekam.....	657
354.pants.	Kaujas lauka patvaļīga atstāšana un atteikšanās lietot ieroci	658
355.pants.	Gūstā esoša karavīra noziedzīga rīcība	659
356.pants.	Sarkanā Krusta, Sarkanā Pusmēness un Zili Baltā Vairoga nozīmju nelikumīga nēsāšana un ļaunprātīga izmantošana	661
Izmantotie avoti.....		662
1.	Literatūra.....	662
2.	Tiesību akti.....	662
3.	Judikatūra un tiesu prakse	688
4.	Avoti internetā.....	696
Likums "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" (Izvikums).....		697
Latvijas Republikas Valdības noteikto minimālo mēnešalgu apmērs		728

PIELIKUMI

Krimināllikuma komentāru 2015.gada (Pirmā daļa) un 2016.gada (Otrā daļa) izdevumiem	729
--	------------

Papildinājumi grāmatai "Uldis Krastiņš, Valentija Liholaja. Krimināllikuma komentāri. Pirmā daļa (I–VIII¹nodaļa). – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2015"	730
36.pants. Sodu veidi	730
41.pants. Naudas sods	731
44.pants. Tiesību ierobežošana.....	735
63.pants. Sodāmības dzēšana un noņemšana	737
70. ² pants. Juridiskajai personai piemērojamo piespiedu ietekmēšanas līdzekļu veidi	740
70. ⁴ pants. Tiesību ierobežošana.....	742

Papildinājumi grāmatai "Uldis Krastiņš, Valentija Liholaja. Krimināllikuma komentāri. Otrā daļa (IX–XVII nodaļa). – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2016"	743
73. ¹ pants. Masveida iznīcināšanas ieroču izgatavošanas, glabāšanas, pārvietošanas, lietošanas un izplatīšanas finansēšana.....	743
80.pants. Pret Latvijas Republiku vērsta darbība	745
80. ¹ pants. Apvienošanās organizētā grupā ar mērķi veikt pret Latvijas Republiku vērstu darbību	749
81.pants. Pret Latvijas Republiku vērsts aicinājums	750
81. ¹ pants. Palīdzība ārvalstij pret Latvijas Republiku vērsta darbībā	752
82.pants. Aicinājums likvidēt Latvijas Republikas valstisko neatkarību (<i>izslēgts</i>)	754
83.pants. Aicinājums graut Latvijas Republikas teritoriālo vienotību (<i>izslēgts</i>)	754
85.pants. Spiegošana	754

Krimināllikuma jēdzienu alfabētiskais rādītājs	759
---	------------

Par autoriem

Uldis Krastiņš dzimis 1933.gada 8.februārī Madonas apriņķa Ļaudonas pagastā. 1952.gadā pēc Zasas vidusskolas beigšanas uzsācis studijas Latvijas Valsts universitātes Ekonomikas un juridiskās fakultātes Tiesību zinātņu nodaļā.

Pēc jurista kvalifikācijas iegūšanas U.Krastiņš 1957.gadā ievēlēts par Saldus rajona tiesnesi un iecelts par šīs tiesas priekšsēdētāju. Šajos amatos U.Krastiņš nostrādājis līdz 1962.gadam. 1963.gadā ievēlēts par Latvijas Republikas Augstākās tiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas tiesnesi un šajā amatā nostrādājis līdz 1985.gada janvārim, kad pārgājis pilnas slodzes darbā uz Latvijas Valsts universitātes Juridisko fakultāti, sākumā vecākā pasniedzēja, vēlāk docenta un Krimināltiesību, kriminālprocesa un

kriminālistikas katedras (vēlāk pārdēvēta par Krimināltiesisko zinātņu katedru) vadītāja amatā, kur nostrādājis līdz 2006.gadam.

1973.gadā U.Krastiņš iestājies Latvijas Valsts universitātes neklātienas aspirantūrā un pabeidzis to 1977.gadā ar izstrādātu juridisko zinātņu kandidāta disertāciju par tēmu "Latvijas PSR dabas krimināltiesiskā aizsardzība", kuru aizstāvējis M.V. Lomonosova Maskavas Valsts universitātē, iegūstot juridisko zinātņu kandidāta zinātnisko grādu, kas 1992.gada 3.novembrī tika pielīdzināts Latvijas tiesību zinātņu doktora grādam. 1995.gadā 7.februārī U.Krastiņš ieguvis tiesību zinātņu habilitētā doktora zinātnisko grādu par habilitācijas darbu "Ekoloģisko noziegumu kvalifikācijas problēmas".

Pedagoģiskā darba stāžs Latvijas Universitātes Juridiskajā fakultātē U.Krastiņam ir kopš 1978.gada: sākumā stundu pasniedzējs, tad nepilnā slodzē, bet kopš 1995.gada maija pilnā slodzē. 1997.gadā U.Krastiņš ievēlēts par profesoru un šajā amatā strādā joprojām.

Studentiem pasniedzamo mācību priekšmetu sarakstā ir bijušas tādas disciplīnas kā Dabas tiesiskā aizsardzība, Noziegumu kvalifikācijas problēmas, Kriminālprocess, bet nu jau daudzus gadus – Krimināltiesības (Vispārīgā un Speciālā daļa) un Salīdzinošās krimināltiesības. U.Krastiņa zinātniskā darbība saistīta ar dabas krimināltiesiskās aizsardzības jautājumiem, ar noziedzīga nodarījuma sastāva, īpaši ar vainas problēmām krimināltiesībās, ar juridisko personu atbildības un mantisko nodarījumu kvalifikācijas jautājumiem. U.Krastiņš ir Krimināltiesību mācību grāmatu, Krimināllikuma komentāru triju izdevumu līdzautors, sarakstījis vairākas monogrāfijas, ir daudzu zinātnisko publikāciju un zinātniski populāru rakstu autors. Dažāda rakstura publikāciju kopējais skaits mērāms trijos simtos. U.Krastiņš ar referātiem piedalījies daudzās zinātniskās konferencēs Latvijā un ārpus tās robežām. Kopš 1991.gada līdz pat Krimināllikuma pieņemšanai Saeimā U.Krastiņš strādājis Krimināllikuma projekta izstrādes darba grupā un turpina darboties Tieslietu ministrijas pastāvīgajā Krimināllikuma darba grupā, kur notiek Krimināllikuma grozījumu projektu izvērtēšana.

foto: Boriss Koļesņikovs JV

Profesore, Dr.iur. Valentija Liholaja dzimusi 1942.gada 24.augustā Skaistas pagastā. 1967.gadā absolvējusi Latvijas Valsts universitātes Juridisko fakultāti. Vēl būdama pēdējā kursa studente, V.Liholaja tikusi uzaicināta strādāt prokuratūrā, kur septiņus gadus tagadējās Latgales priekšpilsētas (toreiz Rīgas pilsētas Maskavas rajona) prokurora palīga amatā veikusi uzraudzību pār krimināllietu izskatīšanu tiesā un pildījusi prokurora vietnieka pienākumus. No 1973. līdz 1985.gadam V.Liholaja vadījusi Tieslietu ministrijas Tautas saimniecības tiesiskā darba un advokatūras daļu. Paralēli praktiskajam darbam V.Liholaja lasījusi arī lekcijas Latvijas Universitātes studentiem, bet kopš 1985.gada tas ir V.Liholajas pamatdarbs, docējot krimināltiesības un noziedzīgu nodarījumu kvalifikācijas problēmas. 2002.gadā ievēlēta par Latvijas Universitātes Juridiskās fakultātes profesori. V.Liholaja sadarbībā ar citiem autoriem ir sarakstījusi mācību grāmatu

Par autoriem

krimināltiesībās, komentārus atsevišķām Krimināllikuma nodaļām, kā arī sagatavojusi vairākus papildinātos izdevumus. V.Liholaja ir arī daudzu citu juridiskās literatūras avotu un juridisku publikāciju autore.

Docente, Dr. iur. Diāna Hamkova dzimusi 1972.gada 8.oktobrī Rīgā.

1990.gadā absolvējusi Rīgas 7.vidusskolu. 1994.gadā uzsākusi studijas Latvijas Policijas akadēmijā, kur ieguvusi jurista kvalifikāciju.

2001.gadā Latvijas Policijas akadēmijā ieguvusi tiesību zinātņu maģistra grādu krimināltiesību apakšnozarē. Pēc studijām maģistrantūrā D.Hamkova uzaicināta strādāt par lektori Latvijas Policijas akadēmijas Krimināltiesisko zinātņu katedrā.

Kopš 2002.gada D.Hamkova veic pedagoģisko darbu Latvijas Universitātes Juridiskās fakultātes Krimināltiesisko zinātņu katedrā, docējot Krimināltiesības.

2009.gadā Latvijas Universitātē ieguvusi doktora zinātnisko grādu krimināltiesībās.

2011.gadā ievēlēta par Latvijas Universitātes Juridiskās fakultātes docenti.

Kopš 2011.gada D.Hamkova ir arī zvērināta advokāte.

Priekšvārds

Krimināllikuma komentāru Trešo daļu sagatavojuši Latvijas Universitātes Juridiskās fakultātes Krimināltiesisko zinātņu katedras krimināltiesību docētāji tiesību zinātņu doktori profesors Uldis Krastiņš, profesore Valentija Liholaja un docente Diāna Hamkova.

Krimināllikuma komentāru Trešā daļa veidota Krimināllikuma Sevišķās daļas nodaļām atbilstošā secībā: "Noziedzīgi nodarījumi pret īpašumu" (XVIII nodaļa); "Noziedzīgi nodarījumi tautsaimniecībā" (XIX nodaļa); "Noziedzīgi nodarījumi pret vispārējo drošību un sabiedrisko kārtību" (XX nodaļa); "Noziedzīgi nodarījumi pret satiksmes drošību" (XXI nodaļa); "Noziedzīgi nodarījumi pret pārvaldes kārtību" (XXII nodaļa); "Noziedzīgi nodarījumi pret jurisdikciju" (XXIII nodaļa); "Noziedzīgi nodarījumi valsts institūciju dienestā" (XXIV nodaļa) un "Noziedzīgi nodarījumi militārajā dienestā" (XXV nodaļa).

Tāpat kā divas iepriekš izdotās Krimināllikuma komentāru daļas arī Trešā daļa sagatavota, balstoties uz spēkā esošo normatīvo regulējumu, izmantojot krimināltiesību teorijas jaunākās atziņas un plašu tiesu praksi.

Trešajā daļā ietverti jaunākie grozījumi Krimināllikuma Sevišķajā daļā, attiecīgi tos komentējot. Tādi grozījumi izdarīti, piemēram, ar Latvijas Republikas Saeimas 2015.gada 29.oktobra Grozījumiem Krimināllikumā un skar noziedzīgus nodarījumus ceļu satiksmē (KL 260., 262. un 262.¹pants).

Komentējot Krimināllikuma Sevišķās daļas normas, kas ieļautas nodaļā "Noziedzīgi nodarījumi tautsaimniecībā", ievēroti grozījumi, kas izdarīti ar Saeimas 2016.gada 28.janvāra likumu, grozot Krimināllikuma 192. un 193.pantu un papildinot šo nodaļu ar jaunām normām (KL 193.¹, 193.², 200. un 212.¹pants).

Atbilstoši Saeimas 2015.gada 29.oktobra Grozījumiem likumā "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" (Īpašais likums) veidoti komentāri Krimināllikuma Sevišķās daļas normās, kurās iekļautas kaitīgās sekas ievērojamā apmērā, būtisks kaitējums vai smagas sekas (Īpašā likuma 22., 23., 23.¹ un 24.pants).

Balstoties uz krimināltiesību teorijas izstrādātajiem krimināltiesību normu konkurences nosacījumiem un ievērojot tiesu praksi, komentēts Krimināllikuma 313.–315.pants.

Komentāru Trešajā daļā Krimināllikuma normu un tiesu prakses analīze veikta, balstoties uz to normatīvo regulējumu, kas ir spēkā Trešās daļas izdošanas brīdī.

Pēc Krimināllikuma komentāru Otrās daļas izdošanas Saeima 2016.gada 21.aprīlī ir izdarījusi būtiskus un aktuālus papildinājumus un grozījumus Krimināllikuma Sevišķās daļas nodaļā "Noziegumi pret valsti" (X nodaļa), kurā ietvertās normas tika komentētas Otrajā daļā. Jauninājumi attiecas uz šīs nodaļas 80., 80.¹, 81., 81.¹ un 85.pantu. To ievērojot, Krimināllikuma komentāru Trešajā daļā iekļauta papildināta Krimināllikuma Sevišķās daļas X nodaļa "Noziegumi pret valsti."

Pēc Krimināllikuma komentāru Pirmās un Otrās daļas izdošanas ir izdarīti vēl citi grozījumi Krimināllikumā. Arī tie tiek atspoguļoti komentāru Trešajā daļā ar atbilstošajiem komentāriem.

Uldis Krastiņš
Dr.habil.iur.